

ФИЛОЗОФИЈА И СЛОБОДАPHILOSOPHY AND FREEDOM**

Међународна конференција

International conference

НАЦИЈА И ПРОБЛЕМ ИДЕНТИТЕТА

Књига апстраката

NATION AND THE PROBLEM OF IDENTITY

Book of Abstracts

Покровитељ:
Град Требиње

Организатори:
Српско филозофско друштво
Филозофско друштво Логос
Удружење филозофа Црне Горе

Требиње, 25–28.6.2020.

СРПСКО ФИЛОЗОФСКО ДРУШТВО
ФИЛОЗОФСКО ДРУШТВО ЛОГОС
УДРУЖЕЊЕ ФИЛОЗОФА ЦРНЕ ГОРЕ

SERBIAN PHILOSOPHICAL SOCIETY
PHILOSOPHICAL SOCIETY LOGOS
PHILOSOPHICAL SOCIETY OF MONTENEGRO

Српски филозофски симпозијум СоФоС
Међународна конференција

**ФИЛОЗОФИЈА И СЛОБОДА
НАЦИЈА И ПРОБЛЕМ
ИДЕНТИТЕТА**
књига апстраката

Serbian Philosophical Symposium SoFoS
International Conference

NATION AND THE PROBLEM OF IDENTITY
Book of Abstracts

Приредио:
Александар Лукић

Editor:
Aleksandar Lukić

Српско филозофско друштво
Требиње, 2020.
Serbian Philosophical Society
Trebinje, 2020.

Садржај / Contents

Организациони одбор / Organising Committee.....	6
Програмски и научни одбор / Program and Scientific Committee.....	6
Учесници конференције /Conference Participants.....	9
Апстракт конференције / Conference Abstract_.....	8
Програм.....	9
Programme.....	12
Апстракти.....	15
Abstracts.....	15
Душко Прелевић, Уводно предавање / Duško Prelević, Keynote Talk.....	16

ОРГАНИЗАЦИОНИ ОДБОР

Мирко Ђурић, председник (Градоначелник Требиња)

Зоран Милошевић (Начелник Одјелјења за друштвене дјелатности Града Требиња)

Александар Лукић (Висока школа социјалног рада, Србија)

Слободан Кањевац (Председник Српског филозофског друштва)

Мишо Кулић (Председник Удружења Логос)

Борис Б. Брајовић (Председник Удружења филозофа Црне Горе)

ПРОГРАМСКИ И НАУЧНИ ОДБОР

Александар Лукић, председник (Висока школа социјалног рада, Србија)

Јован Бабић (Универзитет у Београду, Србија)

Мишо Кулић (Филозофски факултет у Источном Сарајеву, Република Српска, БиХ)

Драго Перовић (Филозофски факултет у Никшићу, Црна Гора)

Слободан Кањевац (Српско филозофско друштво, Србија)

Оксана Братина (Уралски федерални универзитет у Јекатеринбургу, Русија)

Ристо Солунчев (Филозофски факултет у Скопљу, Северна Македонија)

Драго Ђурић (Универзитет у Београду, Србија)

Стојан Шљука (Филозофски факултет у Источном Сарајеву, Република Српска, БиХ)

ORGANISING COMITTEE

Mirko Ćurić (Chair, Mayor of Trebinje)

Zoran Milošević (Chair of department of social affairs, City of Trebinje)

Aleksandar Lukić (Collage of Social Work, Serbia)

Slobodan Kanjevac (President of Serbian Philosophical Society)

Mišo Kulić (President of Philosophical Society Logos)

Boris Brajović (President of Philosophical Society of Montenegro)

PROGRAM AND SCIENTIFIC COMMITTEE

Aleksandar Lukić, president (Collage of Social Work, Serbia)

Jovan Babić (University of Belgrade, Serbia)

Mišo Kulić (Faculty of Philosophy, Istočno Sarajevo, Republika Srpska, B&H)

Drago Perović (Faculty of Philosophy in Nikšić, Montenegro)

Slobodan Kanjevac (Serbian Philosophical Society, Serbia)

Oksana Bratina (Ural Federal University in Yekaterinburg, Russia)

Risto Solunčev (Faculty of Philosophy in Skopje, North Macedonia)

Drago Ćurić (University of Belgrade, Serbia)

Stojan Šljuka (Faculty of Philosophy, Istočno Sarajevo, Republika Srpska, B&H)

Учесници конференције / Conference participants

Duško Prelević, University of Belgrade, Serbia
Zoran Avramović, Institut for Educational Research, Serbia
Jovan Babić, University of Belgrade, Serbia
Milenko Bodin, University of Belgrade – Faculty of Security, Serbia
Boris B. Brajović, Faculty of Philosophy, Nikšić, Montenegro
Boris R. Bratina, Faculty of Philosophy, University of Priština, Serbia
Bratina Oksana Aleksandrovna, Ural Federal University, Yekaterinburg, Russia
Vladimir Glagolev, MGIMO MID, Moscow, Russia
Radoje Golović, Faculty of Philosophy, Nikšić, Montenegro
Milanko Govedarica, Faculty of Philosophy, Belgrade, Serbia
Bogomir Đukić, Faculty of Philosophy, Banja Luka, Republika Srpska B&H
Vesna Dukanac, Collage of Social Work, Belgrade, Serbia
Svetlana Zdravković, Institute of Mental Health, Belgrade, Serbia
Drago Đurić, Faculty of Philosophy, Belgrade, Serbia
Ivanova Agnia Alekseevna, MGIMO, Moscow, Russia
Rade Kalik, Serbian Philosophical Society, Belgrade, Serbia
Slobodan Kanjevac, Serbian Philosophical Society, Belgrade, Serbia
Vishnya Knezhevich, Institute for Philosophy, Faculty of Philosophy, Belgrade, Serbia
Andrei Korolev, MGIMO, MID, Moscow, Russia
Dusan Krcunović, Faculty of Philosophy, Nikšić, Montenegro
Mišo Kulić, Faculty of Philosophy, Istočno Sarajevo, Republika Srpska B&H
Aleksandar Lukić, Collage of Social Work, Belgrade, Serbia
Djordje Malavrazić, Radio Beograd, Belgrade, Serbia
Matveeva Alla Ivanovna, Ural State University of Economics, Yekaterinburg, Russia
Michalis Tegos, Aristotle University, Thessaloniki, Greece
Milan Mladenović de Lužice, PhD, Serbia
Ostroglazova Natalia Aleksandrovna, MGIMO, Moscow, Russia
Drago Perović, Faculty of Philosophy, Nikšić, Montenegro
Dragan Radenović, Serbian Philosophical Society, Belgrade, Serbia
Aleksandar Petrović, Faculty of Philosophy, University of Priština, Serbia
Brankica Popović, Faculty of Philosophy, University of Priština, Serbia
Margarita Silantjeva, MGIMO University, Moscow, Russia
Ulanova Aleksandra Evgenievna, MGIMO MID, Moscow, Russia
Aleksandr Hlevov, V.I. Vernadsky Crimean Federal University, Simferopol, Russia
Stojan Šljuka, Faculty of Philosophy, Istočno Sarajevo, Republika Srpska B&H

Апстракт конференције

Овогодишњи скуп биће посвећен питању националног идентитета, које ће се разматрати из различитих углова. Општи проблем идентитета занимљив је филозофима пре свега у контексту тога како је могуће објаснити чињеницу да се један ентитет временом мења, а да ипак остаје исти, као и у погледу могућности одређења критеријума и граница идентитета на основу којих један објекат разликујемо од неког другог објекта. Ова питања задиру у неке од најзначајнијих проблема логике, метафизике, етике, политичке филозофије, естетике, а такође имају широку примену у природним и друштвено-хуманистичким наукама. Иако је национални идентитет у извесној мери био запостављен у другој половини двадесетог века, овај феномен најјасније долази до изражаја приликом распада старих или конституисања нових држава, те стога и не чуди што је привукао пажњу многих филозофа и научника у претходних неколико деценија, када су се ови случајеви у већој мери дешавали. На овом скупу ће се разматрати централна питања у вези са националним идентитетом, попут питања о томе како се одређују критеријуми и границе националног идентитета, да ли је национални идентитет променљива категорија, да ли је припадност једној нацији добровољан процес или не, која је улога језика, уметности и историје на формирање националног идентитета, и других.

Душко Прелевић

Conference Abstract

This year's conference will be devoted to the problem of national identity, which will be addressed from various perspectives. General problem of identity is interesting to philosophers mainly in view of the question of how it is possible to explain the fact that one object remains the same throughout the change over time, as well as with regards to the prospects of establishing the criteria and boundaries of identity that enable us to individuate and distinguish one object from another. These issues are deeply intertwined with some of the main problems of logic, metaphysics, ethics, political philosophy, aesthetics, and they have also a wide range of applications both in natural sciences and humanistic social sciences. Although the problem of national identity was neglected in the second half of the twentieth century, this phenomenon comes to the fore most clearly during the breakups of old states or establishing new ones, so it is not strange at all that many philosophers and scientists have paid serious attention to it over last few decades, in which these processes occurred more frequently. This conference aims to examine some of the central issues on national identity, such as the question of how criteria and boundaries of national identity ought to be established, whether national identity is a shifting category or not, to what extent this is a voluntary process, what is the role of language, art and history in the shaping of national identity, and others.

Duško Prelević

ПРОГРАМ КОНФЕРЕНЦИЈЕ

НАЦИЈА И ПРОБЛЕМ ИДЕНТИТЕТА

Радни језици конференције: српски, руски и енглески

Четвртак 25.06.2020.

19:30 – 20:00

Почетак рада скупа

Свечано отварање и поздравне речи:

Мирко Ђурић, градоначелник Требиња

Александар Лукић, председник Научног одбора СоФoS-а

Слободан Кањевац, председник Српског филозофског друштва

Мишо Кулић, председник Филозофског друштва Логос

Борис Б. Брајовић, председник Удружења филозофа Црне Горе

20:00 – 21:00

Уводно предавање:

Душко Прелевић – *Национални идентитет, историја и колективна свест*

21:00

Вечера

Петак 26.06.2020.

Прва сесија, модератори Слободан Кањевац и Јован Бабић

09:00 Душан Крцуновић – *Идентитет и поетика самоодређења*

09:20 Јован Бабић – *Колективни идентитет као форма живота*

09:40 Борис Братина – *Односи личног и националног идентитета*

10:00 Драган Раденовић – *Нација и проблем идентитета*

10:20 Вишња Кнежевић – *Један покушај приступа проблему античког грчког идентитета: парадигма Сократ*

10:40 Миленко Бодин – *Национални, етнички и други идентитет(и)*

11:00 – 11:20 Пауза

11:20 Александар Лукић – *Идентитет, нација и слобода*

11:40 Стојан Шљука – *Нација и идентитет као ствар политике*

12:00 Борис Б. Брајовић – *Εθνος και Οίκος. Остати кући*

12:20 Оксана Братина – *Национална идентичност: к вопросу исследования*

13:00 Драго Перовић – *Стид и идентитет*

13:20 Радоје Головић – *Проблем нације и њено тумачење у руској филозофији*

13:40 Раде Калик – *О националном карактеру*

14:00 – 16:00

Пауза за ручак

Друга сесија, модератори Драго Перовић и Душко Прелевић

16:00 Тегос Михалис – *The Metaphysics of Identity*

16:20 Ђорђе Малавразић – *Ре-конструисање националних идентитета*

16:40 Александар Петровић – *Идентитет народа и историјска збивања око њега*

17:00 Богомир Ђукић – *Криза и очување српског идентитета*

17:20 Бранкица Поповић – *Културни и национални идентитет српског народа*

17:40 Милан Младеновић – *Народни и национални идентитет Срба*

18:00 – 18:20 Пауза

18:20 Светлана Здравковић – *Суочавање са идентитетом у аналитичкој психологији и анализи*

18:40 Весна Дуканац – *Утицај адолесцентског периода на изградњу националног идентитета*

19:00 Александра Уланова – *Может ли искусственый интелект угрожать человеческой идентичности?*

19:20 Ала Матвеева – *Гармонизация межэтнических отношений как фактор обеспечения стабильности социального взаимодействия обучающихся*

19:40 Александар Хлевов – *Иерархия идентичностей в сознании молодёжи: опыт исследования и прогнозы*

20:00

Вече у спомен професора Јована Аранђеловића, Зорана Видојевића и Ристе Тубића

Говоре: Слободан Кањевац, Обрад Самарцић, Богомир Ђукић и Александар Лукић

21:00

Вечера

Субота 27.06.2020.

Трећа сесија, модератор Александар Петровић

09:00 Владимир Глаголев *Новая идентичность: переворот в душе или маска, присосшая к лицу?*

09:20 Агнија Иванова – *Национальные особенности итальянской идентичности на примере социальной рекламы.*

09:40 Слободан Кањевац – *Нација и проблем идентитета*

10:00 Андреј Каралов – *Единый европейский дом: новая идентичность сквозь призму культурологического анализа*

10:20 Наталија Остроглазова – *Party-identification in the US based on the materials of the Economist published in 2019-2020*

10:40 Маргарита Силантјева – *Новые идентичности как процесс: что мы можем и чего мы не можем знать о культурных ценностях*

11:00 Мишо Кулић – *Технолошки идентитет националних култура*

11:20 Зоран Аврамовић – *Национални идентитет у сталној је борби*

11:40 Драго Ђурић – *Лични и национални идентитет: традиција и „нова“ традиција*

12:00 Миланко Говедарица – *Идентитет и аутоинтерпретација*

Излет

Недеља 28.06.2020.

09:30 – 10:30

Генерална дебата, модератор Јован Бабић

Затварање

скупа

CONFERENCE PROGRAMME

**NATION AND THE
PROBLEM OF
IDENTITY**

Working languages of the conference: Serbian, Russian and English

Thursday, June 25, 2020

19:30 – 20:00

Opening Ceremony:

Mirko Ćurić, Mayor of Trebinje

Aleksandar Lukić, President of the SoFoS Scientific Committee

Mišo Kulić, President of the Philosophical Society Logos

Slobodan Kanjevac, President of the Serbian Philosophical Society

Boris B. Brajović, President of the Philosophical Society of Montenegro

20:00 – 21:00

Keynote Talk

Duško Prelević – *National Identity, History and Collective Consciousness*

21:00

Dinner

Friday, June 26, 2020

Session I, Chairs: Slobodan Kanjevac and Jovan Babić

09:00 Dušan Krcunović – *The Horizons of Freedom Issues*

09:20 Jovan Babić – *Коллективни идентитет као форма живота*

09:40 Boris Bratina – *Borders – Reconsidered Conceptually and Spatially*

10:00 Dragan Radenović – *Nation and the problem of Identity*

10:20 Višnja Knežević – *The Problem of the Ancient Greek Identity: A Case Study of Socrates*

10:40 Milenko Bodin – *National, Ethnic and Other Identity (ies)*

11:00 – 11:20

Break

11:20 Aleksandar Lukić – *Identity, Nation and Freedom*

11:40 Stojan Šljuka – *Nation and identity as a Matter of Politics*

12:00 Boris B. Brajović – *Ἔθνος και Οἶκος. To Stay Home*

12:20 Oksana Bratina – *National Identity: To the Research Question*

13:00 Drago Perović – *Shame and Identity*

13:20 Radoje Golović – *The problem of Nation and Its Interpretation in Russian Philosophy*

13:40 Rade Kalik – *On National Character*

14:00 – 16:00

Lunch break

Session II, Chairs Drago Perović and Duško Prelević

16:00 Tegos Mihalīs – *The Metaphysics of Identity*

16:20 Djordje Malavrazić – *National Identities under Re-construction*

16:40 Aleksandar Petrović – *Identity of a Nation and Historical Enviroments Around It*

17:00 Bogomir Djukić – *Crisis and Preservation of Serbian identity*

17:20 Brankica Popović – *Cultural and National Identity of the Serbian People*

17:40 Milan Mladenović – *Folk and National identity of Serbs*

18:00 – 18:20 Пауза

18:20 Svetlana Zdravković – *Facing the Identity within Analytical Psychology and Analysis*

18:40 Vesna Dukanac – *The Influence of the Adolescent Period on the Development of National Identity*

19:00 Aleksandra Ulanova – *Can Artificial Intelligence Threaten Human Identity?*

19:20 Ala Matveeva – *Harmonization of Inter-ethical Relation as a Factor of Making Stability of Social Interaction of Students*

19:40 Aleksandar Hlevov – *The Hierarchy of Identities in the Minds of Youth: Research Experience and Forecasts*

20:00

In Memoriam Jovan Arandjelović, Zoran Vidojević and Risto Tubić

Speak: Slobodan Kanjevac, Obrad Samardžić, Bogomir Djukić and Aleksandar Lukić

21:00

Dinner

Saturday, June 27, 2020

Session III, Chair Aleksandar Petrović

09:00 Vladimir Glagoljev *Новая идентичность: переворот в душе или маска, присосая к лицу?*

09:20 Agnija Ivanova – *National Features of Italian Identity on the Example of Social Advertising*

09:40 Slobodan Kanjevac – *Nation and the Problem of Identity*

10:00 Andrej Korolev – *«Единый европейский дом»: новая идентичность сквозь призму культурологического анализа*

10:20 Natalija Ostroglazova – *Party-identification in the US Based on the Materials of the Economist Published in 2019-2020*

10:40 Margarita Silanteva – *New Identities as a Process: What We Can and Cannot Know about Cultural Values*

11:00 Mišo Kulić – *Technological Identity of National Cultures*

11:20 Zoran Avramović – *National Identity is in Constant Struggle*

11:40 Drago Djurić – *Concept of Limits and Identity Paradox*

12:00 Milanko Govedarica – *Identity and Autointerpretation*

Excursion

Sunday, June 28, 2020

09:30 – 10:30

Closing Discussion, Chair Jovan Babić

Closing of the conference

Вишња Кнежевић
Институт за филозофију
Филозофског факултета
Београд

Један покушај приступа проблему античког грчког идентитета: парадигма Сократ

Питање античког грчког националног идентитета веома је комплексно. Оно што знамо јесте да је линија раздеобе начињена на културној равни, тј. на равни језика: "Ἕλλην ἑλληνίζει, док варвари говоре βαρβαριστί. Мало шта, међутим, осим тога знамо. Нема, наиме, консензуса када се код Хелена јавља свест о уједињеном свегрчком јединству – да ли тек са Александром Великим или раније, са колонизацијом Црног мора у VII (VIII?) веку п.н.е, или пак још раније, и о којој врсти свести се радило. С обзиром да је појам нације знатно познији појам, сваки покушај говора о античком грчком јединству као националном јединству у извесном смислу је анахрон. На другој страни, постојала је јасна свест код Хелена о припадности полису и њихов идентитет јесте у битној спрези са идентитетом полиса, али *није* тиме исцрпљен. Иако никаквог сопства у модерном смислу није могло бити, не значи да није било ничега независно од осећања припадности полису. Приступајући овом проблему на парадигматичном примеру Сократа, покушаћу да истражим у чему се састојао идентитет „најмудријег од свих Хелена“. У том смислу, заступам хипотезу да се Сократов идентитет битно и равноправно конституише око три главна стожера: закони Атинске државе, тзв. *δαμόνιον* и – филозофија. Кључне речи: Сократ, закони, *δαμόνιον*, филозофија, Атински полис, идентитет

Vishnya Knezhevich
Institute for Philosophy
Faculty of Philosophy
Belgrade

The Problem of the Ancient Greek Identity: A Case Study of Socrates

The question of the ancient Greek national identity is a very tricky one. It is certain that the distinctive feature of the Greek identity is delineated in the realm of culture, more specifically, in the realm of language: whereas the non-Greeks βαρβαρίζουσιν, the Έλληνες έλληνίζουσιν. Unfortunately, anything more than this can hardly be said with the same certainty, particularly when it comes to what one may call the pan-Hellenic national identity. At what moment in time did the ancient Greeks start to consider themselves the members of a broader Hellenic community? Was it with Alexander the Great, or with the colonizations that took place during the 7th (8th?) century BC, or perhaps even earlier? What is more, given that the notion of nation is a modern one, it is very unreliable, if not anachronistic, to talk about the ancient Greek identity as a “national” one. Nevertheless, one thing is known for certain: Every ancient Greek had a strong sentiment of pertaining to his polis. However, this is only the beginning, not the end of the story. The modern notion of self, of course, could not have existed, but that is not to say that the Greeks did not have any understanding of self apart from the polis (as often thought in history of science and philosophy). My aim is to tackle this issue addressing the problem of Socrates's identity, as a case study. My hypothesis is that the identity of “the wisest of all the Greeks” is essentially constituted on and distributed among the three pivotal points: the first being the laws of Athenian state, the second being the so-called δαιμόνιον, and the last, but not the least being – philosophy.

Key words: Socrates, laws, ancient Athens, δαιμόνιον, philosophy, identity.

Издавач
Српско филозофско друштво
Београд, 2020.

За издавача
Слободан Кањевац

Приредио
Александар Лукић

Ликовно уређење
Јелена Лукић

Штампа
Printshop, Требиње
Тираж
150

CIP - Каталогизација у публикацији –

Народна библиотека Србије, Београд

130.2(048)

323.1:1(048)

МЕЂУНАРОДНА конференција Нација и проблеми идентитета (2020 ; Требиње) Књига апстраката / Међународна конференција Нација и проблем идентитета, Требиње, 25-28.6.2020. [у оквиру] Српски филозофски симпозијум СОФОС Филозофија и слобода ; организатори Српско филозофско друштво ... [и др.] ; [приредио Александар Лукић] =
Book of Abstracts / International Conference Nation and the Problem of Identity ; [editor Aleksandar Lukić]. - Београд : Српско филозофско друштво, 2020 (Требиње : Printshop). - 60 стр. ; 30 cm
Апстракти на срп. , енгл. и рус. језику. - Тираж 150.

ISBN 978-86-81349-60-1

1. Српски филозофски симпозијум Филозофија и слобода (2020 ; Требиње)
а) Идентитет -- Филозофски аспект -- Апстракти б) Нација -- Филозофски аспект -- Апстракти

COBISS.SR-ID 15824137